

А. Л. Фрумкінакандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов № 2
Національного університету «Одеська юридична академія»

ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сучасні інтеграційні процеси, входження України до європейського освітнього простору, міжнародний обмін інформацією в різних галузях знань потребують термінової реформи мовної освіти на всіх рівнях, починаючи з початкової школи. Нині затребувані висококваліфіковані фахівці для навчання молодших школярів. Ось чому проблема розвитку готовності майбутніх вчителів початкових класів до професійної діяльності стала метою цього дослідження. У статті проаналізовано різні трактування таких понять: «готовність як форма будь-якої діяльності», у тому числі й професійної, що означає сукупність компетентнісних характеристик фахівця, які мають забезпечувати його самореалізацію у професійній діяльності; «готовність як форма професійно-педагогічної діяльності», що означає сукупність предметних і педагогічних знань майбутнього вчителя, навичок та досвіду їх практичного застосування, а також мотиви, професійну самосвідомість та педагогічну компетентність та її компоненти (мотиваційний, орієнтаційний, оціночний, конструктивний, організаційний та комунікативний); «готовність як форма професійно-педагогічної діяльності вчителів початкових класів, навичок та досвіду їх практичного застосування під час навчання учнів молодших класів. Визначено поняття «готовність як форму професійно-педагогічної діяльності вчителів початкових класів у галузі художньої освіти». Мається на увазі оволодіння такими видами компетенцій: психолого-педагогічною з урахуванням загальнопедагогічних знань і вмінь і специфічних знань і вмінь щодо кожного предмета; художньо-образотворчою з урахуванням знань різних видів образотворчої діяльності, умінь візуально-графічного зображення дійсності, розвитку власного художньо-творчого потенціалу; здатності самостійно вирішувати завдання, пов'язані з художнім сприйняттям та інтерпретацією творів мистецтва; предметно-методичною з урахуванням методичних знань і вмінь із навчання образотворчому мистецтву.

Ключові слова: готовність, психолого-педагогічна діяльність, професійні компетенції, вчителі початкових класів, галузь мистецької освіти.

Постановка проблеми. Суспільству, як світовому, так і українському, потрібні висококваліфіковані, конкурентоспроможні фахівці, яким притаманна професійна компетентність у своїй сфері, сформованість готовності до виконання професійної діяльності, саморозвиток, бажання самореалізації в сучасних умовах. Тому перед педагогічною системою гостро постала проблема вдосконалення роботи педагогічних вишів щодо підготовки майбутніх педагогів із високим рівнем професіоналізму, творчої активності, які відповідально ставилися би до результатів свого навчання та підготовки до майбутньої професійної діяльності.

Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року закріпила положення про те, що підготовка педагогічних працівників є центральним завданням модернізації освіти, провідним принципом державної освітньої політики, а розроблення нових підходів до професійно педагогічної освіти має здійснюватися в руслі загальних тенденцій перетворень вищої освіти України. Проблема професійного розвитку вчителя початкових класів також не може стояти осторонь, осо-

бливо нині, коли розбудовується нова українська школа, і «основою всіх перетворень в освіті має стати реальне знання потенційних можливостей дітей, прогнозування потреб і моделей розвитку особистості» [3, с. 5], а головною метою навчання визначається підготовка фахівців із новим типом мислення, здатних забезпечити різнобічний розвиток учня як особистості і найвищої цінності суспільства. Тому саме професійна готовність майбутнього вчителя початкових класів до їх професійної діяльності і є важливою передумовою для досягнення досконалості в подальшій педагогічній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Поняття «готовність майбутніх учителів початкових класів до їх професійної діяльності» було предметом спеціальних досліджень таких вчених: Ш. Амонашвілі, Н. Бібік, М. Вашуленко, Н. Глузман, Д. Ельконін, В. Ставицького, Н. Дем'яненко, О. Онопрієнко, І. Осадченко, О. Пономарьова, О. Сергєєнкова, Л. Хомич, І. Шапошнікова та ін. У працях цих науковців визначено закономірності, дидактичні та психологічні принципи професійної

підготовки майбутніх учителів початкових класів, здійснено порівняльну характеристику основних наукових підходів до розв'язання проблеми формування готовності вчителів до професійної діяльності в початковій школі, схарактеризовано етапи, шляхи та особливості її організації в різних країнах світу. Значну роль у підготовці майбутніх вчителів до викладання різних дисциплін у початкових класах відіграють праці О. Савченко (2002, 2003, 2010, 2012); аналізу цієї проблеми присвячено дисертаційні дослідження К. Авраменко (2019), Н. Гузій (2007), С. Дубяги (2008), Л. Кекух (2001), О. Комар (2008), Н. Руденко (2016), Ю. Шаповал (2007), О. Шикирїнської (2013), Н. Шустової (2017).

Незважаючи на виокремлені вище досягнення, проблема підготовки майбутніх учителів початкових класів до їх професійної діяльності потребує вдосконалення її теоретичної, змістової та методичної сторін з урахуванням сучасних вимог, що засвідчує актуальність проблеми дослідження.

Мета статті – проаналізувати наявні визначення поняття готовності до професійної діяльності шляхом дослідження поняття «готовність як вид педагогічної діяльності» та встановлення готовності як виду професійно-педагогічної діяльності вчителів початкових класів у галузі мистецької освіти.

Завданнями є: 1) проаналізувати поняття «готовність» як вид будь-якої діяльності; 2) розглянути поняття готовності як виду професійно-педагогічної діяльності; 3) визначити поняття готовності як виду професійно-педагогічної діяльності вчителів початкових класів до навчання молодших школярів мистецької освіти.

Виклад основного матеріалу. Проблема готовності до різних видів діяльності виступає об'єктом наукового інтересу багатьох дослідників. Аналіз праць (Н. Богданова, М. Виноградов, М. Д'яченко, Л. Кандибовіч, А. Ліненко, Б. Ломов, З. Курлянд, Є. Улятовська, Р. Хмелюк, О. Цокур) показує, що готовність як психолого-педагогічне поняття розглядається з різних аспектів, а відповідно, виникає необхідність узагальнення наявних підходів, оскільки ще й досі дослідники не дійшли єдиної думки щодо його сутності.

Поняття «готовність» як вид будь-якої діяльності визначали ще в 60-ті роки минулого століття такі вчені, як М. Левітов, М. Д'яченко, Л. Кандибовіч, в той період, коли почала активно досліджуватися проблема діяльнісного підходу в становленні особистості і колективу [9]. Тому ці вчені розуміли «готовність» у контексті названої теорії, відповідно до якої готовність представляла собою «придатність чи непридатність до виконання певної роботи, наявність чи ненааявність в неї (людини) здібностей, необхідних до виконання такої роботи» [8; 2].

Однак з огляду на вищенаведене визначення залишається незрозумілим, як саме виникає

готовність до виконання будь-якої діяльності. Пізніше відповідь на це питання ми знаходимо в дослідженнях О. Михайлової, яка стверджує, що готовність виникає «внаслідок досвіду людини, який ґрунтується на формуванні позитивного ставлення до діяльності, усвідомленні мотивів і потреб до неї, об'єктивації її предмета і способів взаємодії з ним» [12, с. 191].

Подальша деталізація поняття «готовність» до будь-якого виду діяльності людини полягала в дослідженні її психологічного аспекту, який, за визначенням А. Ліненко, мав проявлятися в емоційно-позитивному вираженні під час виконання тих чи тих робіт. Саме таке психічний стан спонукав людину до творчого вдосконалення вмінь своєї діяльності на основі самостійного надбання відповідних знань [10]. Таке трактування готовності описує психологічний процес діяльності як його результат, але не акцентує на умовах його виникнення. Саме ця причина зародження готовності викладена у відомій теорії установки Д. Узнадзе. Вчений доводить, що без формування внутрішніх мотивів у будь-якої діяльності сама діяльність програмується як неефективна. Тому що у людини не буде потреби в її здійсненні і не виникне ситуація щодо бажання її виконання [19].

Значний внесок у розвиток поняття готовності до будь-якої діяльності зробили дослідження Н. Богданової, А. Ліненко, З. Курлянд, Р. Хмелюк, О. Цокур та ін. Вони вперше запропонували розглядати готовність як «цілісне інтегроване утворення особистості, що характеризує її емоційно-когнітивну, вольову, вибіркову, прогнозувальну мобілізаційність у момент її включення у діяльність певної спрямованості» [14, с. 127]. Крім того, вони зазначили, що готовність – це первинна, фундаментальна умова успішного виконання будь-якої діяльності, в тому числі і професійної. Розглянемо поняття готовності як виду професійно-педагогічної діяльності більш детально.

Поняття «готовність як вид професійно-педагогічної діяльності» розглядалося в роботах І. Зязюн (1989), Н. Кузьміної (1990), А. Маркової (1996), В. Семиченко (1992), М. Сметанського (1995) та інших. Воно трактувалося як складне соціально-педагогічне явище, що реалізується в єдності особистісних індивідуально-психологічних якостей людини і системи професійно-педагогічних знань, умінь, навичок.

З. Курлянд акцентує на професійній усталеності вчителя, що є синтезом властивостей та якостей його особистості, який дає змогу упевнено, самостійно, без емоційного напруження виконувати свою професійну діяльність у різних, часто непередбачених умовах із мінімальними помилками впродовж тривалого часу [7].

Саме на розвитку такої тривалої педагогічної готовності і наполягають Н. Богданова, Р. Хмелюк,

О. Цокур, бо в педагогічному аспекті саме вона має найбільше значення, оскільки «ґрунтується на досвіді, легко актуалізується; не потребує постійно нового формування у зв'язку з непередбаченою педагогічною ситуацією; динамічна, піддається розвитку і може досягти більш високих рівнів за певних педагогічних умов. Володіючи стійкою готовністю, можливо досягти стабільних результатів у педагогічній діяльності» [14].

І. Подласий готовність вчителя до педагогічної діяльності визначав через «професійний потенціал педагога» і «педагогічний професійний потенціал». Він пояснював: «Професійний потенціал (від лат. *potencia* – узагальнена здатність, можливість, сила) – головна характеристика педагога. Це сукупність об'єднаних у систему природних і придбаних якостей, які визначають здатність педагога виконувати свої обов'язки на заданому рівні <...> Професійний потенціал може бути визначений і як база професійних знань, умінь в єдності з розвинутою здатністю педагога активно мислити, творити, діяти, втілювати свої наміри в життя, досягати запроєктованих результатів» [15, с. 253–256].

Не менш важливою умовою досягнення стабільних результатів педагогічної готовності, як зазначають В. Сластьонін і Л. Подимова [16], є сукупність сформованих у майбутнього вчителя мотивів, його професійної діяльності, бо саме вони забезпечують якість як предметних знань, умінь та навичок, так і певний досвід їх застосування в різних обставинах навчального процесу.

Натомість, як відомо, головною вимогою до будь-якого навчального процесу є його висока результативність. Саме на цю характеристику звертає увагу О. Попова, яка розглядає готовність майбутнього фахівця педагогічної галузі як сукупність його різнорівневих взаємопов'язаних особистісних і функціональних властивостей. Такий рівень готовності, на погляд вченої, забезпечить її відповідність нормативним вимогам, що ставляться до результату завершення професійного навчання в педагогічному виші [17, с. 39].

З названих визначень професійно-педагогічної готовності випливають її компоненти, серед яких Н. Кузьміна виокремлює: (1) *конструктивну діяльність вчителя*, що пов'язана з відбором, композицією, проектуванням навчально-виховного матеріалу, розробкою його змісту, відбором засобів його презентації та обґрунтуванням методів його навчання; (2) *організаційну діяльність вчителя*, що пов'язана із заохоченням учнів до виконання певних навчальних дій, концентрацією їх уваги на сутності матеріалу, що вивчається, та спонуканням їх до виконання практичних дій на основі того, що засвоєно; (3) *комунікативну діяльність вчителя*, що полягає у його здатності чітко і послідовно пояснювати новий матеріал, спонукати учнів до його повторення та самостійного

викладу інформації, що вивчається. При цьому мовлення вчителя має бути нормативно обґрунтованим, тобто філологічно безперечним і стилістично забарвленим [6].

Більш детальна система компонентів підготовки до професійної педагогічної діяльності представлена в дослідженнях М. Д'яченко і Л. Кандибовіч. Вони виокремили такі компоненти:

- *мотиваційний*, що полягає у позитивному ставленні до професії та стійкому інтересі до неї;
- *орієнтаційний*, що полягає в здатності вчителя прилаштовуватися до різних умов реалізації педагогічної діяльності відповідно до віку дітей, об'єму навчального навантаження та вимог до результатів навчання;
- *операційний*, що полягає в здатності логічно та послідовно компонувати навчальний матеріал, надавати учням відповідні знання, розвивати їх вміння та навички;
- *вольовий*, що полягає в здатності управляти педагогічними діями, розвивати в учнях потребу до оволодіння знаннями;
- *оцінний*, що полягає в здатності розв'язання педагогічних задач оптимальними засобами та здатності самооцінки своєї професійної педагогічної діяльності.

Зазначені вище компоненти дали підставу авторам визначити «готовність» як особливий психічний стан, якісне новоутворення у структурі особистості майбутнього спеціаліста на певному рівні його розвитку, що проявляється а його активності до підготовки та реалізації процесу навчання [2]. Інша група вчених (І. Богданова, З. Курлянд, А. Ліненко, А. Семенова, Р. Хмельюк, О. Цокур, Г. Яворська) виокремлюють такі компоненти готовності до педагогічної діяльності:

- *професійна самосвідомість*, що орієнтована на узагальнене, оцінне, цілеспрямоване відображення і конструктивно-творче перетворення вчителем педагогічної дійсності в попередньо уявній побудові дій і передбаченні їх результатів, розумному регулюванні та самоконтролі власної поведінки, а також передбачає цілісну самооцінку себе як професіонала і свого місця в педагогічному процесі [14, с. 229];
- *ставлення до діяльності*: позитивне або негативне, короткочасне, випадкове або стабільне, від якого значно залежить ефективність діяльності, міра активності особистості, з якою вона буде прагнути одержати позитивні результати у своїй праці;

– *мотиви*, які є важливим моментом у формуванні готовності до діяльності, тому що забезпечують збіг мотиваційної сфери суб'єкта з характером висунутої їм мети. Усвідомлюючи таким чином потреби і мотиви педагогічної діяльності, індивід виробляє визначену модель майбутніх дій. Отже, мотивація впливає на створення необхід-

них відносин, настанов, досвіду особистості, професійно значущих якостей, досконалості в діяльності і його майстерності [14, с. 230];

– *знання про предмет та структуру особистості учня*, її вікові зміни, цілі й засоби педагогічного впливу в процесі її формування і розвитку;

– *педагогічні уміння* щодо організації і здійснення навчального та виховного впливу на особистість, що формується [14, с. 232];

– *професійно значущі якості особистості*, до яких належать: *професійна компетентність*, яка включає такі поняття: володіння матеріалом, розвиненість, ерудиція, інформованість, начитаність; *рефлексивна природа керування навчально-виховним процесом*; *емпатія*, тобто розуміння емоційного стану учня, здатності співпереживати йому, співчувати; *емоційна стабільність*, що виявляється у витримці, умінні володіти собою та саморегулюватися; *домінантність*, яка охоплює уміння керувати, діловитість, сміливе взяття на себе відповідальності за інших, розподіл обов'язків у колективі, схильність до лідерства; *експресивність*: артистизм, емоційність, яскраве подання навчального матеріалу, розвиненість мови, багата міміка, гарні манери [14, с. 231].

Отже, готовність до педагогічної діяльності – це структурне явище, компонентне наповнення якого є досить інваріантним. Маючи за предмет дослідження готовність як вид професійно-педагогічної діяльності вчителів початкових класів, розглянемо цей феномен більш докладно з урахуванням додаткової спеціалізації вчителів початкових класів, якою в нашій роботі виступає образотворче мистецтво.

Поняття «готовність як вид професійно-педагогічної діяльності вчителів у галузі образотворчого мистецтва» аналізувалося такими вченими: Л. Будаєвою, Л. Краснюк, О. Красовською, В. Козловим, С. Коновець, Ю. Криворучко, Л. Масол, Е. Петровим, О. Отич, Л. Спіріним, Л. Хомич, більшість з яких розглядала підготовку вчителя образотворчого мистецтва як формування необхідних компетенцій. Так, В. Адольф зазначав, що вчитель образотворчого мистецтва має володіти такими компетенціями: мотиваційною, ціліспрямованою, змістовно-операційною [1]. А. Хайруллин також вважав обов'язковою мотиваційну компетенцію і додавав до неї інструментально-виконавчу і художньо-творчу [20]. Л. Малинська в змісті професійної компетенції майбутніх учителів мистецтва виокремлювала компоненти: *художньо-педагогічний*, який включає мотиви, ідеали в галузі образотворчого мистецтва, потреби, прагнення до керівництва художньо-творчою діяльністю; *художньо-творчий*, що полягає у володінні технологічними прийомами художньої діяльності; *художньо-психологічний*, що виявляється в образотворчому мисленні,

здатності до створення художнього образу, творчої активності, здатності до саморегуляції, підвищенні мобільності, продуктивності, демократичності, вимогливості, наполегливості, працездатності, комунікативності, конструктивності [11].

Найбільш повну характеристику компетенцій майбутніх вчителів образотворчого мистецтва ми знаходимо в дослідженнях В. Пайдукова: *образотворча компетенція* – це знання закономірностей практичної реалізації візуальних художніх образів на площині (аркуш паперу, дерев'яна дошка, екран монітора) в реальному і віртуальному просторі (інтер'єр класу, виставковий зал), які застосовуються в різних видах образотворчої діяльності (малюнок, живопис, композиція, комп'ютерна графіка, скульптура, кераміка); вміння створювати власні естетично значущі продукти за допомогою різних художніх матеріалів (пензлі, фарби, дерева, глини, паперу, віртуальний програмний інструментарій) з урахуванням вимог стилю, видів і жанрів образотворчого мистецтва; *проектна компетенція* – це здатність і готовність самостійно розробляти і реалізувати проект у художній і педагогічній діяльності, організовувати проектну діяльність школярів; *науково-дослідницька компетенція* – це здатність організовувати дослідницьку діяльність в області навчання молодших школярів образотворчого мистецтва, навчати їх бачити проблеми в зображенні навколишніх явищ і вирішувати їх на основі висування і обґрунтування гіпотез, виконання експериментальних художньо-графічних дій, самостійно оцінювати їх і пропонувати способи удосконалення отриманих результатів; *рефлексивна компетенція* – це здатність до самовдосконалення, саморозвитку, прояву педагогічних і професійно-художніх умінь у нестандартних ситуаціях [13]. Сукупність означених компетенцій, на думку В. Пайдукова, і становить готовність до професійної діяльності майбутніх вчителів образотворчого мистецтва.

Своєю чергою, Ю. Криворучко визначає «готовність майбутнього вчителя початкових класів до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів» як цілісне стійке особистісне утворення, що дає змогу організувати навчальну діяльність молодших школярів, спрямовану на розвиток їхніх художньо-творчих здібностей. Розглядаючи означену готовність як складну інтегровану якість особистості, вчена виділяє в її структурі особистісно-мотиваційний, змістово-процесуальний та оцінно-рефлексивний компоненти [5]. Такий спеціаліст, як О. Красовська, досліджує два поняття: підготовка до педагогічної діяльності та її готовність. Під «професійно-педагогічною підготовкою майбутнього вчителя початкової школи у галузі мистецької освіти» вчена розуміє процес засвоєння знань, умінь, способів дій, необхідних

для здійснення мистецько-освітньої діяльності в умовах навчання, виховання і розвитку дітей молодшого шкільного віку та його неперервного професійного вдосконалення [4, с. 13]. А «готовність майбутнього вчителя початкової школи у галузі мистецької освіти» вчена розглядає як результат фахової підготовки, орієнтованої на формування полісуб'єктної професійно-особистісної позиції майбутніх учителів початкової школи, яка зумовлює достатній рівень їх психолого-педагогічної, методичної та технологічної готовності до використання інновацій мистецької освіти на уроках образотворчого мистецтва з урахуванням актуальних вимог, нормативів і сучасних освітніх пріоритетів у цій галузі мистецтва [4, с. 125].

Не виникає сумніву, що такий рівень готовності майбутніх учителів початкової школи до навчання молодших школярів мистецької освіти відповідає достатньому рівню їх компетенції як у психолого-педагогічній, так і у мистецькій діяльності. Саме тому ми вслід за В. Адольф, О. Красовською, Н. Козловою, С. Коновець, Ю. Криворучко, Н. Кузьміною, Л. Малинською, А. Хайруллінін, Л. Хомич під готовністю майбутніх учителів початкової школи до навчання молодших школярів мистецької освіти вважаємо оволодіння такими видами компетенцій, як психолого-педагогічна, художньо-образотворча та предметно-методична.

Під *психолого-педагогічною компетенцією* ми розуміємо всі види здібностей майбутнього вчителя образотворчого мистецтва, які мають прояв в: організації навчально-виховного процесу з урахуванням психологічного рівня розвитку учнів та умов протікань педагогічних дій; володінні педагогічною діагностикою, знаннями основ вікової психології, психології міжособистісного та педагогічного спілкування та специфічних особливостей самого предмету; розвитку уміння педагога будувати педагогічно доцільні взаємини з суб'єктами навчання та здійснювати індивідуальну роботу на основі результатів педагогічного діагностування, розвивати в суб'єктів навчання увагу та уяву, інтерес до самовдосконалення, підтримувати в учнях високий рівень мотивації образотворчої діяльності.

Під *художньо-образотворчою компетенцією* розуміємо всі види здібностей майбутнього вчителя образотворчого мистецтва, які мають прояв у: знанні різних видів образотворчої діяльності, закономірностей практичної реалізації візуальних художніх образів на площині; умінні візуально-графічного зображення дійсності за допомогою різних художніх матеріалів з урахуванням вимоги стилю, видів і жанрів образотворчого мистецтва, володіння технологічними прийомами художньої діяльності; розвитку власного художньо-творчого потенціалу; здатності самостійно вирішувати завдання, пов'язані з художнім

сприйняттям та інтерпретацією творів мистецтва різних видів та жанрів і творчістю у різних видах художньої діяльності.

Під *предметно-методичною компетенцією* розуміємо всі види здібностей майбутнього вчителя образотворчого мистецтва, які мають прояв у: набутті відповідних теоретичних і практичних знань; формуванні вмінь розуміти зміст художніх творів і зобразити в різних жанрах, формах, обсягах, площинах предмети навколишньої дійсності в їх різноманітних взаємодіях; оцінюванні результатів своєї навчальної діяльності.

Сукупність вищезгаданих компетенцій і буде готовністю вчителя початкових класів до навчання молодших школярів образотворчого мистецтва.

Висновки і пропозиції. Під час проведеного дослідження ми дійшли таких висновків. Готовність до професійної діяльності – це сукупність компетентнісних характеристик спеціаліста, що мають забезпечити його самореалізацію у професійній діяльності. Готовність до педагогічної діяльності – це сукупність сформованих у майбутнього вчителя предметних та педагогічних знань, умінь і навичок і досвід застосування їх на практиці, а також мотивів, професійної самосвідомості і педагогічної компетентності. Готовність як вид професійно-педагогічної діяльності учителів початкових класів до навчання молодших школярів мистецької освіти – це здатність взаємопов'язаного формування у майбутніх учителів початкових класів: а) психолого-педагогічних компетенцій з урахуванням загальнопедагогічних знань і вмінь і специфічних знань і вмінь щодо кожного предмета; б) художньо-образотворчої компетенції з урахуванням знань різних видів образотворчої діяльності, умінь візуально-графічного зображення дійсності, розвитку власного художньо-творчого потенціалу; здатності самостійно вирішувати завдання, пов'язані з художнім сприйняттям та інтерпретацією творів мистецтва; в) предметно-методичної компетенції з урахуванням методичних знань і вмінь із навчання образотворчого мистецтва.

Надалі для розробки інтегрованого процесу навчання, що забезпечує формування різнопредметних компетенцій, будемо досліджувати методологічну сутність підготовки майбутніх учителів початкових класів до їх взаємопов'язаної освітньої (предмет «Образотворче мистецтво») та іншомовної професійної діяльності.

Список використаної літератури:

1. Адольф В.А. Теоретические основы формирования профессиональной компетентности учителя : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.01. Москва, 1998. 357 с.
2. Дьяченко М.И., Кандыбович Л.А. Психологические проблемы готовности к деятельности. Минск : Изд-во БГУ. 1972. 176 с.

3. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа). *Директор школи*. 2002. № 1. С. 5–15.
4. Красовська О.О. Теоретичні та методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів початкової освіти у галузі мистецької освіти засобами інноваційних технологій : автореф. дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04. Житомир. 2017. 44 с.
5. Криворучко Ю.М. Формування готовності майбутнього вчителя до розвитку художньо-творчих здібностей молодших школярів : автореф. ... дис. канд. пед. наук : 13.00.04. Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, 2010. 21 с.
6. Кузьміна Н.В. Методы исследования педагогической деятельности. Ленинград : Изд-во Ленингр. ун-та, 1970. 114 с.
7. Курлянд З.Н. Професійна усталеність вчителя – основа його педагогічної майстерності. Одеса, 1995. 160 с.
8. Левитов Н.Д. О психических состояниях человека. Москва : Просвещение, 1964. 343 с.
9. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. Москва : Политиздат, 1975. 304 с.
10. Линенко А.Ф. Теория и практика формирования готовности студентов педагогических вузов к профессиональной деятельности : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.01; 13.00.04. Киев, 1996. 403 с.
11. Малинская Л.Л. Педагогические условия подготовки будущих учителей изобразительного искусства к руководству художественно-творческой деятельности школьников : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Уфа, 2010. 198 с.
12. Михайлова О.Э. Общая методика обучения иностранным языкам на специальных факультетах педагогических институтов. Москва, 1975. 218 с.
13. Пайдуков П.В. Формирование профессиональной компетентности у будущих учителей изобразительного искусства в процессе предметной подготовки : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Чебоксары, 2013. 22 с.
14. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник / З.Н. Курлянд та ін. ; за заг. ред. З.Н. Курлянд. Київ : Знання, 2007. 495 с.
15. Подласый И.П. Педагогика: Новый курс: учебник для студ. высш. учеб. заведений. Москва : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2002. 576 с.
16. Подымова Л.С. Педагогика : учебник для бакалавров. Москва : Издательство Юрайт, 2014. 332 с.
17. Попова О.В. Теоретико-методичні засади професійно-мовленнєвої підготовки майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.04, 13.00.02. Одеса, 2017. 479 с.
18. Узнадзе Д.Н. Психология установки. Санкт-Петербург : Питер, 2001. 416 с.
19. Хайруллин А.Р. Развитие художественно-творческих способностей будущих учителей изобразительного искусства в процессе изучения курса компьютерной графики : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08. Уфа, 2010. 23 с.

Frumkina A. Interpretation of the concept “future primary school teachers’ readiness to their professional activities”

Modern integration processes, the entry of Ukraine into the European educational space, the international exchange of information in various fields of knowledge require urgent reforming the language education at all levels starting with the primary school education. The highly-qualified specialists for teaching junior students are in demand nowadays. That’s why the problem of developing the future primary school teachers’ readiness for professional activity has become the aim of the present research. The article analyses different interpretations of the following concepts: “readiness as a form of any activity”, including professional one, which means a set of competency characteristics of a specialist, which should provide his self-realization in professional activities; “readiness as a form of vocational and pedagogical activity”, which means a set of the future teacher’s subject and pedagogical knowledge, skills and experience of their practical application, as well as motives, professional self-awareness and pedagogical competency, and its components such as: motivational, orientational, evaluative, constructive, organizational and communicative; “readiness as a form of vocational and pedagogical activity of primary school teachers” which means a set of the future primary school teacher’s subject and pedagogical knowledge, skills and experience of their practical application while teaching the junior school students. The concept of “readiness as a form of vocational and pedagogical activity of primary school teachers in the field of artistic education” is defined. It means mastering such types of competences as: psychological and pedagogical competence taking into account the general pedagogical knowledge and skills and the specific knowledge and skills in a certain subject; artistic and figurative, taking into account the knowledge of different types of visual activities, the skills of visual and graphic representation of reality, the development of own artistic and creative potential, the ability to solve independently the problems related to artistic perception and interpretation of works of art; subject and teaching competence taking into account the relevant theoretical and practical knowledge; the ability to understand the content of artistic works, to depict in different genres, forms, volumes the objects of the surrounding reality in their various interactions and to evaluate the results of the educational activities.

Key words: *readiness, psychological and pedagogical activity, professional competences, primary school teachers, branch of artistic education.*